

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Henr. Harphii Theologi Eruditiss. Ordinis
Minorvm, Ac Rervm Divinarvm Contemplatoris eximij.
Theologiæ Mysticæ Libri Tres**

Henricus <Herpius>

Coloniæ, 1611

De intentione triplici recta, simplici, & deiformi, deque oratione vocali.
Cap. XXIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37362

in tempore isto coniungimur Deo in actiuia vita pariter, & contem-
platiua, sed multum differenter prout postea audiemus.

*De intentione triplici recta, simplici, & deiformi, de qua oratione
vocali. Cap. XXII.*

In actiuia vita, de qua nunc loquimur, consurgimus ac Deo coniuncti. Intentio
gimur, primo recta intentione fidei lumine illustrata: quod sit, recta.
quando homo in cunctis quæ agit vel patitur, cupit aut vitat, simpli-
cem intentionis oculum habet ad Deum duntaxat, querendo scilicet
in omnibus pure ipsius honorem gloriam, dilectionem, ac beneplaci-
tum ex charitate, & nihil aliud habet in intentione. Hæc intentione ma-
xime attendenda est in oranib: quia quantumlibet bonū sit opus, aliena
intentione facit ipsum vanū, & sine fructu: & econtrariò, intentione bona,
opus, quodd in se nec bonum est, nec malum, fructuosum efficit, & ac-
ceptum. Et quia pauci valde homines puram intentionem habent, &
salus nostra, & profectus consistit in intentione, idcirco notandum est
tres esse gradus intentionis bonæ. Primus est intentione recta quæ ordi-
nat omnia ad Deum, & propter Deum. Ista intentione procedit ex vo-
luntate affectuosa, auctu diuini amoris calefacta. Quæ voluntas sic amo-
re auctuans, intentionem ad consecrationem æterni finis desiderati ope-
rando impellit, nec hominem quiescere, nisi in æterno bono sinit. Hic
ergo secernuntur filij adoptionis à filijs reprobationis: quia omnes, qui
in exercitiis suis, & operibus virtuosis perficiendi non attrahuntur a
more diuino, sed impelluntur aliunde, Deo vnit: non possunt. Cau-
Nature re-
sa huius est, quia cum natura recurva vel inclinata sit ad seipsum, curvitas ad
ideo qui diuinum, gratuum, supernaturalemque non habent amo-
rem, in omnibus naturali amore ad se se reflectuntur, querentes seip-
sos, & affectantes in exercitiis virtuosorum operum sensibilem amo-
rem, spiritualem dulcedinem, & similia. Sed verus amator seipsum
contemnit, & solùm Deum querit in omnibus, quia charitas nexus est
amoris, nos in Deum transiugens, per quam vimur Deo, nobisipsis
renuntiatæ, & Deus vnitur nobis. Et quamvis naturalis amor in acti-
bus exterioribus tam similis sit diuinae charitati, ut non facile valeant se-
cerni, tamen in intentione valde dissimiles sunt: quia charitas in nullo
seipsum querit, naturalis vero amor seipsum in omnibus querit. Et sicut
Adam in Paradiso seipsum querendo in quatuor prolabeatur peccata, Gene. 3,
videlicet in superbiam, quia mandatum Dei contempnit: in auaritiam,

Y y 2 quia

quia sapientiam Dei concupivit; consequenter in gulositatem, quia quæsivit, illiciti saporis delectamentum: & post hæc accendebat luxuria: ita etiā qui ad exercitū trahitur naturali amore duntaxat: quātumcumque altum, & nobile illud esse videatur, etiam si hominem in mentis excessum faciat peruenire, licet etiam magna videre, & visiones habere sibi videatur, tamen totum est ad suam damnationē, quia cadit etiam in prædicta quatuor peccata. Primo in propriam complacentiam, & inanem gloriam, putans se aliquid esse, cūm nihil sit. Secundo in cupiditatem, quia ex curiositate inardescit ad recipiendum à Deo notitiam in spiritualibus, & illuminationem per reuelationes, visiones, & intellectum internum. Tertio in gulam, quia per desiderium voluptatis quærit in affectu sensuali experimentales, & sensuales sapores ad dulcedinem ad quiescendum in ipsis, & eiusdem fruendum: & ad hunc finem ordinat omnia sua exercitia, & studium deuotionis. Postquam autem hæc adeptus fuerit, cadit in spirituale adulterium: quia in huiusmodi sensuali oblatione, & voluptate ponit finem suæ deuotionis, & illic requiescit. Ex isto potes aduertere, multos esse in actua vita pariter & contemplativa, quibus apparet quod ad magna exercitia, & sanctitatem peruerentur, & tamen per amorem naturalem miserabiliter decepti manent, & suffocati, ignorantes, & non aduertentes hæc spiritualia peccata. Idcirco debet homo quærere sanctitatem nō in sensibili deuotione, nec in frequenti exercitatione; sed in contemptu, & mortificatione sui ipsius, sicut supra edocui, & etiam in recta interiori, quæ sola discernit inter veros, & falsos Dei ministros. Signum intentionis rectificata est spiritualis latititia in aduersis, sicut dicit Origenes in Cantica: Non inueni verius signum boni hominis, quæm si inter ærumnas, & aduersa fert dulcedinem mentis ex frequentia sobria exultationis & latitiae. Hoc enim signum denotat immobilitatem mentis in aduersis & prosperis: quæ immobilitas est signum intrinsecum rectæ intentionis, quæ in nullo seipsum quærit, sed tantum Deum: & tam bene (imò magis) inuenitur in aduersis, quæm in prosperis.

Iob 1.

Vnde B. Gregorius dicit super illud verbum Iob, *Erat vir simplex, & rectus quis.* rectus est ille, qui in aduersis non frangitur, qui ad temporalia non inclinatur, qui ad superiora totus erigitur, qui diuinæ voluntati totus subiicitur. At ista intentio licet rectificata sit, ad perfectum tamē decorem nondum peruenit: quia adhuc in actua vita consistit, & circa multa est occupata, quamvis solum propter Deum. De quo Bernardus super

Quæstio
priuata.

Galat. 6.

Sanctitas
vbi quæ-
renda.

super Cantica dicit, quod in aliud tendere quam in Deum, & tamen propter Deum non est orium Maria, sed Martha negotium. Absit autem Lucas 10.
 nec tamen ad perfectum affirmauerim venisse decorum, quippe quae
 adhuc sollicita est, & turbatur erga plurima, & non potest terrenorum a-
 ffuum vel tenui puluere non respargi: quem tamen citò, facileq; de-
 terget vel in hora sanctæ ^{*aliás doc-} devotionis cœta intentio & bona conscientia
 interrogatio in Deum. Secundus gradus dicitur intentio simplex,
 quae est Deo magis unita sine medio, & dulcissimus allicitur & trahitur o-
 dore boni increati. Et spectat ad hominem contemplativum, proce-
 dens ex activa voluntate per experimentalem gustū spiritus: quia ex-
 perientialis gustus vel odor æterni boni facit hominem cuncta conte-
 mnere, nec in aliquo alio intentionem eius quiescere sinit, præterquam
 in solo Deo sine medio: quoniam in tali experientia intentione non am-
 bulat, sed currit. Dicit autem Bernardus libro de Precepto & dispen-
 satione, quod ad hoc, ut intentionis sit simplex, duo requiruntur, scilicet
 amor boni in intentione, & veritas in electione. Et ratio huius est,
 quia caritas dirigit intentionem ad omnia, quae deseruunt ad des-
 eratum finem, qui est Deus ipse, & illi arctius vnitur, cum in omni-
 bus unum finem intendit, ad unum finem tendit, & omnia, quantum
 potest, cum illo vincere querit. Veritas autem in electione, non sinit ho-
 minem errare in quændo hunc finem: aliás (prout inquit Bernardus)
 quomodo oculus intentionis esset simplex cum ignorantia veritatis,
 cum qui bonum diligit, malum nesciut agit? Quando vero ista duo si-
 mul sunt, amor boni & cognitio veri, tunc est intentio simplex: quia
 veritas non sinit hominem extra viam errare, & charitas non sinit eum
 quiescere, antequam seipsum & omnia eleuauerit (per intentionem)
 in finem qui Deus est. Hæc intentione est oculus ille simplex qui ^{Math. 6.}
 puerorum operum lucidum reddit. Ipsa est amorosa inclinatio spi-
 ritus in Deum, illuminata diuino lumine, in se retinens tres virtutes
 Theologicas, fundamentum internum existens totius vita spirituali-
 lis, distractas anime vires omnes recolligens in unitate spiritus, & spi-
 ritum Deo vniens in unitate amorosi influxus. Hæc est differentia in-
 ter intentionem rectam & simplicem, quia recta intentione omnia facit
 propter Deum, sed non ^{*Aliás reddit:} querit in omnibus Deum, hoc est, eius exer-
 citium magis est externum in exterioribus virtuosis operibus, quam in Deum.
 internum tendens in Deum, quamvis propter eum omnia facit: idcirco

Y y ;   in cor.

in cotde ipsius magis impressæ sunt imagines operum, quām Deus, propter quem ipsa facit. Intentio verò simplex querit etiam in exterioribus operibus simplicitatem cordis, puta habere semper, sine imaginatione operum, simplicem amorousum influxum in Deum, supra omnē multiplicatatem, distractionem, & inquietudinem. Et istud contingit in exterioribus pariter & interioribus exercitijs. Exempli gratia, de interiori exercitio, in quo quia subtilius est, difficultius istud notari vel intelligi potest: Sint duo homines, unus in actiuâ vita cum recta intentione, alter in contemplatiua vita cum simplici intentione, & orat ambo pro amicis, cognatis, viuis & defunctis, & pro tota sancta Ecclesia: Ille, qui est in vita actiuâ cum intentione recta, inter orandum nō valabit se per estè nudare ab omnibus imaginibus, præsentim illorū, pro quibus orat: sed ille, qui est in contemplatiua vita cum simplici intentione, amicos, cognatos, viuos, defunctos, & totum corpus sanctæ Ecclesiæ viuendo simplici intuitu amoroſe in cor suum trahet, & quasi unico contuixi mille millia hominum in momento comprehendet: & hoc ideo, ne sensus sui dispergantur, aut ad extraneas cogitationes trahantur. Quo facto, statim eundem oculum simplicem diriger in Deum, tanquam in diuinum speculum, in quo omnes homines contemplabuntur, ut in origine, vnde effluxerunt: & hoc modo orabit pro eis, quia tunc creature nullum medium inter Deum & animam efficiat, præsentim si anima didicerit, & exercitata sit in amoroſa illa aspiratio, de qua infra loquar. Hic est etiam sciendum, quod orationes vocalis, quæ magis frequentantur in actiuâ vita, effundi debent vigoroso affectu Deum laudandi, confitendi, gratias agendi, honorificandi, & petendi virtuosa quæque pro se & ceteris hominibus, quousque ignis amoris accendatur in vi concupisibili, & tunc oratio vocalis est relinquenda, ratio nudanda ab omni multiplicitate, ne impedit spiritualem ascensum, & spiritus continuis spiritualibus sursum actionibus in Deum est eleuandus. Quia sicut triticum cum palea in uno aceruo pariter congregantur, quousque triticum trituratione purgetur, & palea projiciatur in pabulum iumentorum: ita oratio vocalis reputata est ut palea, & tam diu seruari debet, quousque vera deuotio instaurata excutatur: quo facto projicienda est pro indigentia & in pabulum virium nostrarum bestialium. Ultimò est etiam notandum, quod quamvis Deus sit finis intentionis simplicis in omnibus, & ultra hoc tendat in Domiuum solum immediate, quantu potest, & hoc propter ipsum, attamen Deus non est totaliter finis eius, sed etiam propter se ipsum.

ipsam facit, quærens spiritualiter consolari multis modis, quantumvis Deus sit principalis intentio. Et si forte quidam sint, qui videantur istud non querere, paucissimi tamen voluntarij sunt ad dærationem; hoc est, ad diuinæ consolationis & internæ sensionis subtractionem, sicut ad affluentiam earundem gratiarum: quia nondum plenè sibi ipsi mortui sunt ad preferenda quæcunque aduersa, nisi consurgant ad perfectiorem intentionis gradum.

Tertius gradus vocatur intentio deificata: quia totaliter est amore finis æterni attracta, absorpta, & deiformis effecta. Et hæc proprie deiformis.
est beatoru in gloria, & elicitur à voluntate affectata deiformiter. Qui-
dam tamē in statu viae in tātum amore inebriatur in spiritu, quod ro-
tis præcordijs intentionem hanc attingere cupiunt, & elaborare non
cessant, ut in hac lachrymarum valle felicem hanc deificationem seu
deformitatem assequi mereantur, de qua dicit Bernardus lib. de ci-
ligendo Deum: Deificatio, id est, amor vel intentio hominem deifi-
cans, hoc est, deiformem faciens, nihil relinquit in voluntate admix-
tum vel proprium, sed totum per intentionem dirigit in Deum. O * Aliás de-
pura & * deificata; id est, deiformis, intentio voluntatis, eō certè de-
ficiat & purior, quod in ea de proprio iam nihil admixtum relin-
quitur: eō suauior ac dulcior, quod totum diuinum est quod sentitur:
sic enim affici, deificari est. Sed hæc deificatione hinc poterit inchoari, in
æterna vero vita perficietur, vbi sic omnem in Sanctis humanam affecti-
onem quodam ineffabili modo necesse erit à semetipsa liquefcere, & de-
ficere, atq; in Dei penitus transfundere voluntatem. Manebit quidē pro-
pria substantia, sed in alia forma, alia gloria, aliaq; potentia. Alioqui
quomodo omnia in omnibus erit Deus, secundum quod Paulus dicit, si
in homine de homine quicquam supererit?

*De vera dilectione, qua Deo per tres gradus in attua vita vni-
mimur.*

Cap. X X I I I .

Secundo principaliter consurgimus & vni-
mimur Deo dilectione
principia, charitatis igne inflammata. Quod fit, cūm quis in om-
nibus actibus suis recte intentionem habens, seipsum totaliter per
amorem inclinat super pectus Domini. Vnde S. Dionysius in libro de
diuinis nominibus dicit: ^{Cap. 43} *Vinus est amor increatus, qui sua supersubstâ-
tiali & vniuersali appetitione inginit amorem creatum omnibus
rebus: qui amor creatus, est quedam inclinatio & coordinatio aman-
tis ad bonum amatum. Est enim amor connexio & vinculum, quo Amor qd*i*.*

Y y 4. Deus.